

Četri finanšu izglītības nākotnes izaicinājumi, kas aktuāli jau tagad

“Banku augstskola var lepoties ar to, ka 92% no tās absolventiem ir nodarbināti un saņem otro lielāko atalgojumu starp Latvijas augstskolu absolventiem, tomēr finanšu nozares mainīgās vides dēļ, ne tuvu nav laika “sēdēt uz lauriem”, tāpēc sadarbība ar finanšu nozari pie izglītības kvalitātes pilnveidošanas turpinās”, stāsta Banku augstskolas rektore Līga Peiseniece.

Banku augstskolas un Finanšu nozares asociācijas tikšanās mērķis bija pārrunāt finanšu nozares aktualitātes un finanšu izglītību, kādas prasmes un zināšanas būtu nepieciešams apgūt finanšu studiju programmu studentiem, lai studenti saglabātu konkurētspēju arī nākotnē.

Sarunā piedalījās Banku augstskolas rektore Līga Peiseniece, Finanšu nozares asociācijas valdes priekšsēdētāja Sanita Bajāre, ekonomikas padomniece Ieva Alhasova un vecākais juridiskais padomnieks, zvērināts advokāts Edgars Pastars.

Nozare uzteica Banku augstskolas devumu finanšu nozarei. Tā ir nozīmīga jauno finanšu speciālistu kalve, ko vistiešāk apliecina absolventu augstais nodarbinātības līmenis. Arī šobrīd saglabājas nemainīgi augsts pieprasījums pēc jauniem finanšu nozares speciālistiem.

Tomēr finanšu nozare ir dinamiska, tajā nemitīgi ir vieta inovācijām, ienāk jauni finanšu produkti (atvasināti finanšu instrumenti, NFT, virtuālie aktīvi u.c.), mainās normatīvi un regulējums, būtiska starptautiskā komponente un arvien pieaug datu nozīme. Šie ir galvenie aspekti, kas uz finanšu izglītību liek skatīties kā uz nemitīgi pilnveidojamu studiju programmu.

Finanšu nozares asociācijas valdes priekšsēdētāja Sanita Bajāre uzsvēra, ka nemainīgi nozīmīga ir ne vien spēja tehniski īstenot finanšu pakalpojumus, bet arī orientēties finanšu pakalpojumu “ekonomiskajā loģikā”, bez tās jauno produktu izpratne nebūs iespējama.

“Lai arī finanšu pakalpojumu ekosistēmā ienāk aizvien jauni spēlētāji, kredītiestādes, saglabās savas pozīcijas kā nozīmīgas infrastruktūras turētāji īpaši tādos pakalpojumos, kur klientiem ir svarīga drošība un paredzamība (piem. depozīti, hipotekārie kredīti). Savukārt studentiem, lai tie būtu konkurētspējīgi darba tirgū, aktīvi jāseko līdzi ES politiskajai dienaskārtībai finanšu jomā, jāpaplašina zināšanas juridiskajos un riska vadības jautājumos, kā arī kompetences procesu uzlabošanai un automatizēšanai finanšu iestādēs”, uzsver Edgars Pastars, Finanšu nozares asociācijas vecākais juridiskais padomnieks, zvērināts advokāts.

Eksperti vienojās, ka mūsdienu finanšu nozare nav iedomājama, bez mākas apstrādāt un analizēt datus, un viegli operēt ar dažādām IT sistēmām. Paredzami, ka nākotnē datu loma finanšu nozarē tikai pieaugs, tādēļ, ekspertu ieskatā, viena no galvenajām konkurētspējas priekšrocībām būs spēja pielietot un analizēt datus, saprast IT procesus un automatizācijas iespējas.

Banku augstskola jau šobrīd īsteno nozares pieprasītus kursus kā "Nelegāli iegūtu līdzekļu legalizācijas riski", "Kiberdrošības pamati" un "Lielo datu analīze", taču tuvā nākotnē plāno ieviest kursus "Nākotnes finanšu tehnoloģijas", "Programmēšana", kā arī "Līderību un emocionālo inteliģenci", kas paredzēti finanšu programmu topošajiem speciālistiem.

Jo vairāk attīstās nozare, jo nozīmīgāka kļūst dažādu regulējumu loma – AML/CFT, sankcijas, spēja atpazīt finanšu noziegumus un risku izpratne. Augstskolas uzdevums ir iedot ceļa karti, kā orientēties mainīgajos apstākļos.

Eksperti vienojās, ka finanšu nozare jau sen iet pāri šaurām nozares robežām, tādēļ nepieciešams vairāk starpdisciplināro programmu, kurās apvienoti dažādi virzieni, piemēram, finanšu un juridiskais virziens un īpaša uzmanība jāpievērš aktīvai sadarbībai ar pasaules līmeņa augstskolām, nodrošinot dubultos diplomus, jo šī ir nozare, kam starptautiskais aspekts ir nozīmīgs.

Latvijā noteikti ir nepieciešams arī spēcīgs reģionāls finanšu izglītības un talantu centrs. Finanšu nozares asociācijas pārstāvji tikšanās laikā atzina, ka Banku augstskolai ir visi priekšnosacījumi, lai tā par tādu kļūtu.

“Svarīgākie mana darba virzieni – turpināt attīstīt Banku augstskolas studiju piedāvājumu, veidojot modernas starpdisciplināras programmas, lai arvien paaugstinātu studiju vērtību, kas būs ieguvums studentiem, finanšu nozarei un Latvijas tautsaimniecībai,” uzver Banku augstskolas rektore Līga Peiseniece.

Līga Peiseniece Banku augstskolā strādā kopš 2005. gada, kopš 2011. gada ir bijusi studiju prorektore šajā augstskolā, savukārt 2020. gadā 1. decembrī Ministru kabinets viņu apstiprināja Banku augstskolas rektores amatā.

Par Banku augstskolu

Banku augstskola ir valsts dibināta, starptautiski atzīta augstākās izglītības iestāde, kas jau 30 gadus ir viena no atpazīstamākajām Latvijas biznesa skolām. Šobrīd tā īsteno kopskaitā 13 akreditētas profesionālās augstākās izglītības studiju programmas biznesa vadības un finanšu izglītības virzienos visos studiju līmeņos latviešu un angļu valodā.

Banku augstskola Latvijas tautsaimniecībai ir devusi vairāk nekā 12 000 absolventu, no kuriem daudzi ir Latvijā un Eiropā plaši atpazīstamu uzņēmumu vadītāji un nozaru eksperti.

Rīga, 20.10.2022.